

จริยธรรมผู้นำ : บทเรียนจากลังกาวิ

ผู้เขียนได้มีโอกาสลาพักผ่อนเพื่อไปทัศนศึกษา ณ เกาะลังกาวิ ประเทศมาเลเซีย ไปเยี่ยมชมสถานที่ต่างๆ บนเกาะลังกาวิ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อได้ไปเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ในเกาะลังกาวิทำให้เกิดแรงบันดาลใจที่จะเขียนบทความเรื่อง “จริยธรรมผู้นำ : บทเรียนจากลังกาวิ” ประกอบกับผู้เขียนทำงานเกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม และการป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบจึงคิดว่าการมาเที่ยวนอกจากจะได้พัฒนาคุณภาพชีวิต ได้ชาร์จแบตเตอรี่ ได้สนุกสนานเพลิดเพลินแล้ว ยังได้ความรู้และประสบการณ์ติดไม้ติดมือมาเป็นข้อคิดบ้างไม่มากก็น้อย และคิดฝันว่าประเทศไทยหรือองค์กรในประเทศไทยโดยเฉพาะอย่างยิ่งภาครัฐจะมีผู้นำแบบดร.มหาเธร์บ้าง นอกจากท่านจะเก่ง มีวิสัยทัศน์กว้างไกลแล้ว ยังเป็นผู้นำที่ได้ชื่อว่ามีจริยธรรม ก่อนที่จะกล่าวถึงว่ามีจริยธรรมในเรื่องไหน อย่างไรบ้างก็จะขอเล่าเกร็ดเกี่ยวกับเกาะลังกาวิและประวัติของดร.มหาเธร์เพื่อเชื่อมโยงให้เห็นภาพพอเป็นสังเขป ดังนี้

ลังกาวิ (Langkawi) เป็นเกาะตั้งอยู่ในทะเลอันดามัน ใกล้ฝั่งทะเลตะวันตกเฉียงเหนือของคาบสมุทรมลายูขึ้นกับรัฐเคดาห์ ประเทศมาเลเซียลังกาวิอยู่ห่างจากเกาะตะรุเตา จังหวัดสตูลของประเทศไทยเพียง 4 กิโลเมตร ประกอบด้วยกลุ่มเกาะเมืองร้อนจำนวน 99 เกาะ หลากๆ ท่านคงเคยได้ยินเรื่องที่ว่ากล่าวขานถึงเกาะลังกาวิ เกาะที่ต้องคำสาป 7 ชั่วโมงคน จากตำนานของพระนางมัสสุหรีสตรีสามัญชนชาวภูเก็ตซึ่งขึ้นสำเภาไปค้าขายกับบิดามารดาแต่ในระหว่างเดินเรืออยู่กลางทะเล เรือโดนพายุอัปปางลงพระนางและพ่อแม่รอดชีวิตมาอาศัยอยู่ ณ เกาะลังกาวิตั้งแต่นั้นเป็นเรื่อยมาจนพระนางเติบโตเป็นสาวและได้พบกับเจ้าชายวันดารุส แต่งงานอยู่ด้วยกัน จนอยู่มาวันหนึ่งเจ้าชายต้องออกรบ พระนางถูกปรักปรำว่ามีชู้และถูกประหารชีวิตด้วยกริช โดยก่อนที่เพชฌฆาตจะลงมือประหาร พระนางกล่าวกับฟ้าดินให้เป็นพยานว่าหากพระนางไม่ผิด ขอให้โลหิตเป็นสีขาวและอย่าให้โลหิตหลังลงบนพื้นดิน สิ้นคำกล่าวของพระนาง เพชฌฆาตก็ปักกริชลงตรงคอ เลือดสีขาวของพระนางก็พุ่งขึ้นบนฟ้าโดยไม่ตกลงพื้นแม้แต่หยดเดียวก่อนสิ้นใจพระนางได้อ้อนวอนขอกอดลูกและขอให้นมลูกเป็นครั้งสุดท้ายต่อพระมารดาของสามี แต่พระมารดาไม่ยินยอมพระนางจึงสาปแช่งว่าหากพระนางเป็นผู้บริสุทธิ์ มันผู้ใดที่อยู่บนเกาะลังกาวิจงประสบทุกข์เข็ญนานตราบ 7 ชั่วโมงคนต่อมาได้มีการสืบหาทายาทของพระนางและได้พบกับศิรินทรา ยายี สตรีชาวภูเก็ตที่สืบเชื้อสายทายาทรุ่นที่ 7 มาถอนคำสาปที่เกาะลังกาวิแห่งนี้

ในปัจจุบันนี้เกาะลังกาวิมีความเจริญก้าวหน้าเป็นอย่างมาก เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงมีทั้ง cable car ขึ้นไปยอดเขาที่สูงที่สุด มีร้านค้าปลอดภาษี มีพิพิธภัณฑ์ บ้านเมืองเป็นระเบียบ สะอาด สะอาด ฯลฯ จะด้วยการที่เกาะลังกาวิได้พ้นจากคำสาปของพระนางมัสสุหรีหรือไม่ ก็ไม่อาจที่จะพิสูจน์ได้แน่ชัด แต่ที่เห็นได้ชัดเจนคือ ดร.มหาเธร์ บิน โมฮัมหมัด (Mahathir bin Mohamad) อดีตนายกรัฐมนตรีของมาเลเซีย ซึ่งเกิดที่รัฐเคดาห์เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง เป็นผู้ทำให้เกาะลังกาวิมีชื่อเสียงในด้านการท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก ดร.มหาเธร์ได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล เป็นผู้นำที่เก่ง และที่สำคัญคือเป็นผู้นำที่มีจริยธรรม นับเป็นตัวอย่างที่ดีที่ผู้นำขององค์กร และประเทศต่างๆ ที่ควรศึกษาและนำไปเป็นแบบอย่าง

ดร.มหาเธร์ เกิดที่รัฐเคดาห์เมื่อวันที่ 10 กรกฎาคม พ.ศ. 2468 สำเร็จการศึกษาแพทยศาสตร์จากมหาวิทยาลัยมาลายาประเทศสิงคโปร์ เมื่อ พ.ศ. 2498แต่มีความสนใจเหตุบ้านการเมือง โดยระหว่างเปิดคลินิกรักษาคนไข้ เริ่มมีชื่อเสียงขึ้นมาจากการรักษาคนยากจนฟรี และจากการเขียนบทความการเมือง รวมถึงการวิจารณ์เรื่องราชาธิปไตย และเสรีภาพของสตรีเส้นทางการเมืองชัดเจนขึ้นเมื่อเข้าร่วมพรรคอัมโน (United Malays National Organization หรือ UMNO) ในปี 2507 และได้รับเลือกตั้งเป็นส.ส.ที่รัฐบ้านเกิดในปี 2512 แต่ต่อมามีมาเลเซียเกิดความขัดแย้งทางเชื้อชาติอย่างรุนแรง ดร.มหาเธร์คิดว่าวิธีแก้ปัญหาคือต้องให้ประชาชนอยู่ที่กินดีจึงเขียนจดหมายวิจารณ์การทำงานของ นายกรัฐมนตรีตนกู อับดุลเราะห์มานว่าเป็นตัวการทำให้มาเลเซียล้มลง จนเป็นเหตุให้ถูกขับออกจากพรรคหลังจากนั้นยังเขียนหนังสืออีกหลายเล่มที่สะท้อนแนวคิดชาตินิยมต่อต้านตะวันตก ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางของผู้นำพรรคอัมโนรุ่นใหม่จึงได้รับการทาบทามให้หวนกลับเข้าพรรคอีกครั้งต่อมาในปี 2517 ได้รับเลือกตั้งเข้ามาเป็นส.ส. และได้รับการแต่งตั้งเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ขณะที่อยู่ในพรรคได้รับการขยับตำแหน่งเป็นรองประธานพรรค จนกระทั่งวันที่ 16 ก.ค. 2524 จึงได้รับเลือกเป็นนายกรัฐมนตรีคนที่ 4 ของมาเลเซีย และบริหารประเทศอยู่จนถึงวันที่ 31 ต.ค.2546 ดร.มหาเธร์ได้ชื่อว่าเป็นนายกรัฐมนตรีที่อยู่ในวาระที่นานที่สุดนับตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2524 จนถึงปีพ.ศ. 2546 รวมระยะเวลาทั้งสิ้น 22 ปี

ในช่วง 22 ปี ที่เป็นนายกรัฐมนตรี ดร.มหาเธร์ เป็นผู้นำที่มีแนวคิดหรือนโยบายแบบก้าวหน้า มีความรู้ ความสามารถ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มองอนาคตไปถึง 20 ปีหรือ 30 ปี มีบทบาทสำคัญในการพัฒนา มาเลเซียให้เป็นที่รู้จักของนานาชาติ และได้สร้างคุณูปการไว้มากมายไม่ว่าจะเป็นโครงการสำคัญต่างๆ เช่น การสร้าง**"เมืองใหม่ปุตราจายา"**โดยย้ายสถานที่ราชการและสภาผู้แทนราษฎรจากกรุงกัวลาลัมเปอร์ให้มาอยู่รวมกันในเมืองใหม่ที่มีการวางผังเมืองไว้อย่างสวยงาม ประกอบด้วยสถานที่ราชการ อาคารรัฐสภา คอนโดที่อยู่อาศัยของข้าราชการที่จุได้หลายหมื่นคน ภายในเมืองใหม่มีสวนสาธารณะและทะเลสาบ มีศูนย์การค้า รวมทั้งสถานบันเทิง มีมัสยิดที่ใหญ่ที่สุดของมาเลเซียมีการสร้างตึกแฝดสูงที่สุดในโลกหรือตึกปิโตรนาส (Petronas Towers) ที่มีรูปทรงคล้ายฝักข้าวโพด 2 ฝักคู่กันปัจจุบันตึกแฝดคู่นี้ได้กลายเป็นสัญลักษณ์สำคัญแห่งหนึ่งของประเทศมาเลเซียมีสนามแข่งรถฟอร์มูล่าวัน (F1) ระดับโลก ซึ่งบรรจุคนดูได้ถึง 80,000 คน มีการส่งเสริมให้ผลิตรถยนต์**"โปรตอน"**ให้เป็นรถประจำชาติทำให้ประชาชนระดับล่างมีโอกาสเป็นเจ้าของรถยนต์ราคาถูก และมีความภูมิใจในความเป็นชาติของตน นอกจากนี้ยังได้พยายามสร้างสังคมแห่งความสมานฉันท์ให้เกิดขึ้นในมาเลเซีย เพราะมาเลเซียมีชาวจีน อินเดีย และมลายู เป็นกลุ่มคนสามเชื้อชาติที่แตกต่างกันทั้งภาษา วัฒนธรรม ศาสนา และฐานะให้อาศัยอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติ ผลงานดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงการเป็น **"ผู้นำที่เก่ง"**

ส่วนผลงานที่จะกล่าวต่อไป แสดงถึงการเป็น **"ผู้นำที่ดี"** ที่ทำให้เกิดบทความ **"จริยธรรมผู้นำ : บทเรียนจากลังกาวิ"** ดังที่ได้กล่าวแล้วว่าเกิดขึ้นจากการไปเที่ยวที่เกาะลังกาวิ และได้มีโอกาสไปเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ชื่อ GALERIA PERDANA ซึ่งเป็นตึก 3 ชั้น ดูภายนอกแล้วเป็นตึกธรรมดาๆ แต่ภายในมีความงดงามมาก มีหลังคาเป็นรูปโดมประดับด้วยปูนปั้นและกระจกสีต่างๆ ในแต่ละชั้นจะไม่มีบันได แต่จะมีทางเดินเป็นทางวนไล่ระดับ ซึ่งนับว่าสะดวกทั้งกับคนแก่ เด็ก คนพิการ และแม่แต่หนุ่มๆสาวๆ เดินได้อย่างเพลิดเพลิน

ไม่เมื่อยขา พิพิธภัณฑน์แห่งนี้มีของที่ระลึกสะสมอยู่มากกว่า 2,500 ชิ้น ซึ่งเป็นของอดีตนายกรัฐมนตรี ดร.มหาเธร์ และภริยา ดร.ชิตีฮัมหมัด บิ โม อาลี ของเหล่านี้ได้มาเมื่อครั้งที่ท่านทั้งสองดำรงตำแหน่ง นายกรัฐมนตรีและสตรีหมายเลข 1 และได้ไปเยือนต่างประเทศ และเมื่อผู้แทนของประเทศต่างๆ มาเยือน มาเลเซียและมอบไว้ให้ นอกจากนั้นก็ได้รับมอบจากบุคคลหรือบริษัทห้างร้านต่างๆ ของเหล่านี้มีมากมาย หลายประเภท มีตั้งแต่ของเล็กๆ ไปจนถึงของใหญ่ๆ เป็นต้นว่า ภาพวาดประดับด้วยพลอยแท้ภาพแกะสลัก ชุดเครื่องเงิน ชุดแก้ว โกลเบลจอร์จ ตุ๊กตาเซรามิก ตุ๊กตาทำด้วยหยก เครื่องประดับผ้าไหม รถยนต์ มีทั้งรถแข่ง พอร์มูล่าวัน รถเบนซ์ รถโปรตรอน ฯลฯ ดร.มหาเธร์และภริยาก็นำของเหล่านี้มามอบให้พิพิธภัณฑน์เพื่อจัด แสดงให้ประชาชนและนักท่องเที่ยวได้ชื่นชม

ดร.มหาเธร์และภริยาได้มอบของที่รับจากการเยือนต่างประเทศ และของที่ต่างประเทศ มอบให้เมื่อคราวมาเยือนมาเลเซียให้กับพิพิธภัณฑน์ทั้งหมด โดยกล่าวว่า “สิ่งของทั้งหมดนี้ได้มอบให้กับ นายกรัฐมนตรีมาเลเซีย ไม่ใช่เป็นการมอบให้กับ ดร.มหาเธร์ หรือภริยา ดังนั้นของทั้งหมดจึงเป็นของ ประชาชน และเป็นสมบัติของประเทศ” จากการกระทำของดร.มหาเธร์สอดคล้องกับประมวลจริยธรรม ข้าราชการพลเรือน ข้อ ๕ ข้าราชการต้องแยกเรื่องส่วนตัวออกจากตำแหน่งหน้าที่และยึดถือประโยชน์ส่วนรวม ของประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตน ดร.มหาเธร์ ได้ใช้ตัวแบบพฤติกรรมทางจริยธรรมเป็นตัวอย่าง ให้คณะรัฐมนตรี ให้ข้าราชการตลอดจนประชาชนเห็น ผู้นำถือเป็นบุคคลที่มีอิทธิพลและมีผลกระทบต่อผู้ตาม หากผู้นำตระหนักถึงความสำคัญของตนเองและมีหัวใจสำคัญของภาวะผู้นำ คือมีจริยธรรมผู้ตามก็จะมี จริยธรรมตามไปด้วย นอกจากนี้ดร.มหาเธร์ยังถือเป็นผู้นำที่ชนะใจตนเองและนำตนเองได้ ท่านเห็นแก่ ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน ถ้าเทียบทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความประพฤติของผู้นำคงจะเทียบ ได้กับการที่ท่านมีแนวคิดประโยชน์นิยม (Utilitarianism) คือการกระทำที่ทำให้เกิดสิ่งที่ดีที่สุดสำหรับคน จำนวนมากที่สุด คือเป็นประโยชน์ต่อสังคมมากที่สุด แต่บ้านเราไม่รู้เหมือนกันว่าของดังกล่าวหายไปไหนหมด ไม่ต้องว่ากันถึงระดับประเทศ แค่ในระดับองค์กรยังไม่มี แล้วระดับที่สูงขึ้นไปจะเหลืออะไร บ้านเรายังแยก ไม่ออกจากของที่เขาให้นั่นเขาไม่ได้ให้ตัวคน เขาให้ในฐานะที่คนคนนั้นเป็นผู้แทนองค์กร เป็นผู้แทนประเทศ เงินทองที่ซื้อของไปให้เขาเพื่อแลกเปลี่ยน หรือเป็นของที่ระลึกก็ตามก็มาจากเงินหลวง ไม่ใช่เงินส่วนตัวของเขา เหล่านั้น แต่ทำไมเวลาได้ของมาก็มักจะทักท้วงว่าเขาให้ฉัน เป็นสมบัติของฉัน หรืออาจจะแยกออกแต่ทำเป็น ไม่รู้ไม่ชี้ ภาษาวัยรุ่นบอกกว่า “ตีเนียน” อะไรทำนองนี้ บ้านเรายังเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน ประโยชน์ของพวก พ้องมากกว่าประโยชน์ของส่วนรวม การที่ลูกหลานเราจะได้ชื่นชมของ ได้ศึกษาเรียนรู้ที่มาที่ไปของของที่ระลึก เหล่านี้ซึ่งเรียกได้ว่าเป็นสมบัติของชาติไม่ว่าจะมีบ้างไหม คงได้แต่รำพึงรำพันว่าเมื่อไหร่จะผู้นำองค์กร ผู้นำ ประเทศชาติจะเป็นผู้นำที่มีคุณธรรม จริยธรรม เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน ดังเช่น ดร.มหาเธร์บ้างนะ

บรรณานุกรม

รัตติกรณ์ จงวิศาล ภาวะผู้นำ ทฤษฎี การวิจัย และแนวทางการพัฒนา กรุงเทพฯ :
สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

http://www.photoontour.com/outbound/Langkawi/Langkawi_04.htm

http://www.khaosod.co.th/view_news.php?newsid=TURObWizSXdOVEUzT

[URNMU5nPT0](#)

นางสาวณัฐจริยา แสงสว่าง
นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ
ศูนย์ส่งเสริมจริยธรรม สำนักงาน ก.พ.